

JAARPLAN 2021



SAMEN DUURZAAM
ZEIST

Hoofdstuk 1 Algemeen

Inleiding

Samen Duurzaam Zeist (SDZ) is een beweging van inwoners en bedrijven, gefaciliteerd door de gemeente, die zich inzet voor een groen en duurzaam Zeist. Door initiatieven, inspiratie en ontmoeting draagt SDZ bij aan het dichterbij brengen van de doelen uit de Brede Milieuvisie (BMV). De BMV is door de gemeenteraad vastgesteld in 2016. De visie zoals die toen is opgesteld samen met inwoners is nog steeds actueel en inspirerend. In dit jaarplan beschrijven we hoe we in 2021 samen willen werken en met welke thema's en projecten we aan de slag zullen gaan, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en kracht en rekening houdend met de geldende coronaregels.

Reflectie 2020

Bij het schrijven van het jaarplan 2020 hadden we nog geen vermoeden van de beperkingen en uitdagingen die de coronacrisis ons zouden stellen. Doordat vanaf maart 2020 Corona ervoor zorgde dat er nauwelijks meer fysiek contact mogelijk was, moesten veel geplande activiteiten aangepast worden. Dit heeft geleid tot minder activiteiten, maar ook tot nieuwe vormen van ontmoeting en inspiratie. Zo is er een digitale filmavond georganiseerd, een webinar over luchtkwaliteit en zijn er digitale klimaatgesprekken gevoerd. Maar ook was er ruimte voor kleinschalige ontmoetingen zoals het open huis voor een sedumdak, de afvalvrije winkelsafari en liepen de activiteiten van het plantenasiel en de waterwachters gewoon door. We zijn trots op de ontmoetingen die wél gerealiseerd konden worden, waaronder een (deels digitale) week van de duurzaamheid, en de veerkracht en creativiteit die is getoond.

In 2020 zijn we met nieuwe spelregels van start gegaan. Op basis van de interne evaluatie van SDZ in 2019 is er voor 2020 een aantal speerpunten afgesproken:

- *Professionaliseren van de communicatie* (aanstellen communicatiemanager);
- *Investeren in activatie* (aanstellen activatiemanager);
- *Prioriteit aan ondersteunen van laagdrempelige initiatieven* (faciliteren van inwonersinitiatieven tot max. 1.500,-);
- *Bijdrage aan de doelen van de Brede Milieuvisie* (partnerschap en advisering over het bereiken van de doelen uit de BMV);
- *Borgen van de opbrengsten van de projecten tot nu toe* (ondersteunen van projectinitiatieven in het op eigen kracht doorzetten van het initiatief).

De inzet van een communicatiemanager ervaren we als essentieel voor het netwerk. Communicatie is de basis om ons bereik te vergroten en elkaar te blijven vinden en inspireren. Het vergroten van de zichtbaarheid van inwonersinitiatieven helpt om de beweging van SDZ te versterken. Ook de inzet van een activatiemanager willen we graag voortzetten, met duidelijke speerpunten voor 2021. We willen de community van SDZ vergroten en verbreden. Terugkijkend zijn we tevreden over de gekozen focus op het faciliteren en versterken van het netwerk voor en van inwoners en het meedenken met de gemeente op het realiseren van de doelen van de Brede Milieuvisie.

Speerpunten 2021

In 2021 willen we:

- Vele inspirerende duurzame initiatieven van inwoners zien bloeien en groeien. De op dit moment bekende activiteiten per pijler zijn opgenomen in hoofdstuk 2.
- De communicatie verder optimaliseren en het bereik van onze communicatie vergroten (zie ook het communicatieplan).
- Doorgaan met investeren in het professionaliseren en inspireren van het netwerk door in te zetten op communitybuilding en ondersteunende trainingen.
- Het netwerk versterken en verbreden door nieuwe doelgroepen op te zoeken.
- Opnieuw een week van de duurzaamheid organiseren, hopelijk dit keer wél met een openingsfestival.

Organisatie van de samenwerking

Samen Duurzaam Zeist is een inwonersbeweging, van en voor Zeistenaren. Wij willen een laagdrempelige plek zijn waar inwoners die zich in willen zetten voor een duurzaam Zeist en/of informatie of inspiratie zoeken terecht kunnen. De beweging is er op gericht de doelen uit de Brede Milieuvisie dichterbij te brengen. De beweging is georganiseerd in een viertal pijlers, waarbinnen diverse werkgroepen actief zijn. Elke pijler heeft een pijlerfacilitator uit de samenleving en een facilitator uit de gemeente. 'Kleine' initiatieven kunnen een eventuele aanvraag voor financiële ondersteuning voor hun initiatief doen via de pijlerfacilitatoren. 'Grottere' initiatieven (>1.500,-) worden beoordeeld door de programmamanager Duurzaamheid van de gemeente. Zij vraagt hierbij advies aan het regieteam van SDZ. In het regieteam zitten de pijlerfacilitatoren, activatiemanager, communicatiemanager en de programmamanager en –secretaris Duurzaamheid van de gemeente. De gemeente heeft een faciliterende rol in de beweging: een basisniveau van communicatie en activatie wordt vanuit de gemeente gefinancierd.

Begroting

De middelen voor Samen Duurzaam Zeist zijn onderdeel van het budget voor de Brede Milieuvisie. In het kader van de heroverweging van de gemeentebegroting is in 2020 op dit budget een bezuiniging doorgevoerd. Dit betekent dat het totale budget voor de BMV in 2021 300.000,- is. Welk deel hiervan aan projecten van SDZ wordt besteed, hangt af van de initiatieven die in het netwerk worden genomen en de ontwikkelingen binnen de gemeente.

De begroting van Samen Duurzaam Zeist bestaat uit een aantal algemene kosten en projectkosten (groot en klein). Er wordt een vast bedrag gereserveerd voor 'kleine' projecten (<1.500 euro). Voor grotere projecten zijn in principe twee aanvraagrondes: één in november en één in mei.

De begroting voor 2021 ziet er als volgt uit:

BEGROTING 2021 SDZ	Begroot in euro's
Algemene kosten	
Inhuur communicatiemanager	€43.200,-
Promotiematerialen communicatie	€13.000,-
Inhuur aanjager activatie	€43.200,-
Activiteitenbudget activatie	€6.600,-
Professionalisering	€5.000,-
Week van de duurzaamheid	€10.000,-
<i>totaal</i>	<i>121.000,-</i>
Projecten <1500,-	
Reservering ongeveer 20 projecten	25.000,-
Waaronder: plantenasiel, exotenbrigade, Zeist zoemt, etc.	
<i>Totaal</i>	<i>25.000,-</i>
Projecten >1500,-	
Werkgroep Afval 0.0	€2.750,-
Groene Makelaar	€22.000,-
Social Impact Challenge (reservering)	€10.000,-
SMAL	€ 23.500,-
Fairtrade	€ 3.900,-
Wormenhotels (reservering)	€15.000,-
Klimaatgesprekken	€ 1.500,-
Slimme gordijnen	€ 7.500,-
<i>Totaal</i>	<i>86.150,-</i>
Gemeentelijke inzet	
Inzet uren gemeente en ODRU (secretaris, pijlers, VO scholen)	€60.000,-
PM: nog vrije ruimte	€7.850,-
TOTAAL	300.000,-

Hoofdstuk 2: speerpunten en activiteiten per pijler

PIJLER 1: KLIMAAT EN ENERGIE

Inleiding

De pijler Klimaat en Energie richt zich op het stimuleren en versterken van eigen initiatief van inwoners op het thema klimaat en energie. Op dit thema gebeurt veel in de gemeente. De gemeente werkt zelf aan de routekaart Nieuwe Energie, waaronder de aanpak Duurzame Opwek en de Transitievisie Warmte. Ook subsidieert de gemeente Stichting Energie Zeist om vanuit de labels Mijn Groene Huis en Mijn Groene Bedrijf inwoners en bedrijven te ondersteunen in het verduurzamen van hun huis of bedrijfspand. Stichting Energie Zeist werkt grotendeels met vrijwilligers die bijvoorbeeld als energieambassadeur andere inwoners helpen om hun weg te vinden in het woud van mogelijkheden en informatie over verduurzaming. De activiteiten vanuit pijler 1 zijn hierop aanvullend. Veel initiatief van inwoners zal zijn plek in één van bovengenoemde activiteiten vinden zoals een buurtinitiatief in het kader van de Transitievisie Warmte of als lid van de duurzame energiecoöperatie Zeist. We willen inwoners die aan de slag willen met het thema energie of klimaat een laagdrempelige ingang bieden voor informatie en samenwerking met anderen. Het uiteindelijke doel is dat zoveel mogelijk mensen zich inzetten voor een energieneutraal Zeist en hier hun eigen gedrag op aanpassen.

Wat is de kern van onze aanpak?

De pijlerfacilitator is gemakkelijk bereikbaar voor vragen en kan verbindingen leggen naar initiatieven die er al zijn, of meedenken over nieuwe initiatieven.

Wat gaan we doen in 2021?

- We gaan op zoek naar een pijlerfacilitator uit de samenleving.
- Er loopt een pilot voor het voeren van klimaatgesprekken. Drie deelnemers doen nu mee. De intentie is om in 2021 drie Zeistenaren de opleiding als klimaatcoach te laten volgen en drie gespreksreeksen te organiseren.
- Inwoners van Griffenstijn hebben het initiatief genomen om het gesprek met buurtgenoten aan te gaan over samen optrekken in het verduurzamen van de eigen woningen.

PIJLER 2 CIRCULAIRE ECONOMIE

Inleiding

In een circulaire economie worden grondstoffen in producten niet na de levensduur van een product afgedankt en verbrand. Producten worden zo gemaakt dat grondstoffen in de kringloop blijven. Er is vrijwel géén afval, want de grondstoffen uit de afgedankte producten kunnen opnieuw van nut zijn in een (nieuwe) kringloop. In pijler 2 zijn allerlei werkgroepen actief om deze circulaire economie dichterbij te brengen.

Wat is de kern van onze aanpak?

Bewustwording creëren door er met elkaar over van gedachte te wisselen, door voorbeelden te tonen en voorbeeldgedrag te laten zien. We doen dit door in 2021 de bestaande activiteiten te continueren en waar mogelijk uit te breiden. Daarnaast willen we activiteiten op het gebied van (stimuleren van) hergebruik uitbouwen.

Wat gaan we doen in 2021?

Werkgroep afval 0.0

De activiteiten van de Werkgroep Afval 0.0 richten zich in 2021 op afvalpreventie, zwerfafval en afvalscheiding:

- Continuering van de artikelenreeks in de Nieuwsbode, waarbij steeds wordt aangesloten op een actueel onderwerp of activiteit.
- Een inspiratiebijeenkomst of filmvertoning inclusief discussie.
- In 2021 wordt de actie 'Neem gerust je eigen verpakking mee' verder uitgebouwd, zodat meer winkeliers zich aansluiten en meer bewoners verpakkingsvrij winkelen.
- Organiseren van 'Zero Waste Tour'.
- Nog in ontwikkeling: de werkgroep wil aanhaken bij de wereldwijde actie "Plastic Free July", bijvoorbeeld door een actie a la 100-100-100 of een Zero Waste feest. In aanloop van deze maand worden i.s.m. de activatiemanager deelnemers geworven om mee te doen.
- De werkgroep wil graag nieuwe vrijwilligers vinden.
- Op het gebied van zwerfafval worden de volgende activiteiten gehouden:
 - o Deelname aan de jaarlijkse Clean Up Day in september.
 - o Een aantal inwoners trekt er maandelijks als 'bermbrigade' op uit om zwerfafval te ruimen.



Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht met de meerjarige campagne 'Zeist zonder zwerfafval'

Voor beide acties is vooralsnog geen budget nodig, wel ondersteuning in de communicatie.

Compost Lokaal

De werkgroep organiseert jaarlijks enkele vast activiteiten. Deze staan ook voor 2021 op de rol:

- Compostactie: inwoners worden middels het uitdelen van zakken gft-compost bedankt voor hun inzet om gft te scheiden.
- In het voorjaar en het najaar worden op de Boswerf compostworkshops georganiseerd.
- Stimuleren van de realisatie van meerdere wormenhotels (circa 4 stuks) in samenwerking met De Groene Makelaar. Het wormenhotel kan een goed alternatief worden voor gft-scheiding bij hoogbouw, waarbij per wormenhotel 20 – 30 huishoudens zijn aangesloten.
- Een groep studenten van de Aeres Hogeschool gaat onderzoeken of er, naast het fermenteren van bladafval dat de gemeente nu jaarlijks doet, nog andere mogelijkheden zijn voor lokaal composteren van groene afvalstromen.



Hergebruik

Naast preventie en afvalscheiding is hergebruik een belangrijke drager van de kringlooeconomie. Een aantal inwoners heeft aangegeven hier graag over te willen meedenken. Zij kunnen als klankbordgroep functioneren voor de gemeente bij het uitwerken van beleid inzake 'kringlooeconomie'.

Groene makelaar:

Het driejarige project 'Groen Zeist West' eindigde eind 2020 als pijleractiviteit en wordt voortgezet op basis van afspraken met de gemeente met inzet voor alle wijken in Zeist. De groene makelaar helpt inwoners die aan de slag willen met meer groen in hun eigen wijk. De activiteit is gestart om (ook) lokale voedselkringlopen te stimuleren, en eigen voedselproductie door bijvoorbeeld buurtmoestuintjes.

Precious Plastic

De werkgroep Precious Plastic gaat ook in 2021 enthousiast verder met het vinden van toepassingen voor het hergebruiken van plasticafval. Er wordt gedacht aan de volgende activiteiten:

- een ruimte waar de apparaten kunnen staan en waar instructies gegeven kunnen worden. Eerste contacten met Kringloop Zeist hierover zijn al gelegd
- een sterkere schredder met 2 assen
- samenwerking met het repair café
- onderzoek naar mogelijke producten
- samenwerking met precious plastic initiatieven in andere gemeenten

Fairtrade:

De werkgroep 'fairtrade' organiseert jaarlijks activiteiten om het belang van eerlijke handel en arbeidsomstandigheden onder de aandacht te brengen. Naast de vaste activiteiten, zoals afspraken met winkels over fairtrade aanbod en het actueel houden van de website gaat de werkgroep een specifieke activiteit organiseren: Musical 'Max Havelaar' in Figi: de entree voor kinderen wordt door de werkgroep gesponsord, volwassenen moeten entree betalen. De musical gaat over afpersing, uitbuiting, liefde, geld en macht. Na de musical is er een stand met fairtrade producten en wordt het gesprek gevoerd over eerlijke handel.

Borgen van projecten van voorgaande jaren

Elektrische Deelauto's

Het doel van dit project is het bevorderen van (elektrisch) autodelen. Er zijn intussen 17 deelauto's in de gemeente en 125 deelnemers. Het project blijft ook in 2021 onderdeel van Samen Duurzaam Zeist om de bekendheid nog verder te vergroten, invulling te geven aan de wederzijdse maatschappelijke betrokkenheid en bekendheid door bijv. mee te doen aan de Week van de Duurzaamheid.

Elektrische Deelbakfietsen

Verdeeld over Zeist staan 5 elektrische deelbakfietsen die inwoners kunnen gebruiken voor zwaardere boodschappen e.d., als alternatief voor de auto. De initiatiefnemer wil de bekendheid en het gebruik van de bakfietsen verder vergroten. Voor de continuïteit zal het vanaf 2021 als zelfstandige, laagdrempelige activiteit (organisatorisch) worden ondergebracht bij Samen Slim Rijden Zeist. De bakfietsen worden ook ingezet voor activiteiten van andere SDZ initiatieven.

Zeister Knoop

Sinds 2 jaar kent Zeist de Zeister Knoop: een alternatief lokaal betaalmiddel bedoeld om de lokale economie te versterken. De initiatiefnemer hoopt in 2021 de deelname aan de Zeister Knoop verder te vergroten, zowel qua bedrijven als individuele deelnemers.

Werkplaats Garen van de Klos: duurzame gordijnen

Een nieuw initiatief gericht op circulaire economie is werkplaats garen van de klos. De kern is om van materialen van de Kringloop gordijnen te maken voor en door bewoners van Vollenhove. Vanuit Samen Duurzaam Zeist willen we een bijdrage aan dit project leveren om het circulaire karakter van het project te ondersteunen. Initiatiefnemer is Kringloop Zeist. In het project wordt samengewerkt met Woongoed, MeanderOmnium, Vollenhove Vooruit en bewoners van Vollenhove.

PIJLER 3: LEVEND NETWERK VAN NATUUR, LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE

Inleiding

Pijler 3 zet zich in voor een groen Zeist en het behouden van historische waarden in landschap en cultuur. Groen en duurzaam zijn kernkwaliteiten van de gemeente Zeist. Ook de cultuurhistorie is kenmerkend en uniek. Aandacht voor groen en duurzaamheid is belangrijk, zeker ook in het teken van klimaatadaptatie en het onder druk staan van de biodiversiteit.

Wat is de kern van onze aanpak?

We willen inwoners laten zien dat iedereen op zijn eigen manier een bijdrage kan leveren aan een groener, biodiverser, een meer leefbare omgeving. Dat kan doormiddel van het verwijderen van een paar tegels uit je tuin en meer groen erin, een regenton plaatsen, een moestuin/bak in de openbare ruimte aanleggen, een geveltuintje, etc.

Wat gaan we doen in 2021?

Algemeen

Naast de al aangevraagde of doorlopende projecten (zie hieronder) worden komend jaar nog een aantal projecten verwacht zoals Faunapassages, Exotenbrigade en Expertgroep Biodiversiteitsvisie.

Bijenlinten

Inwoners zullen ook dit jaar weer gestimuleerd worden om tuinen, perken e.d. in te zaaien met wilde bloemenzaad (gebiedseigen zaad), die aantrekkelijk zijn voor wilde bijen. Uiteraard gaat dit wel in overleg met Groenvoorziening.



Bijenoase 't Sluisje

De bijenoase bij 't Sluisje, een project aangezwengeld door de Vrije School en nu in beheer in samenwerking met een aantal andere scholen, zou in 2020 feestelijk geopend worden. Door corona kon dit niet doorgaan. Zo gauw het mogelijk is, zoeken we een passende vorm om dit alsnog te doen.



Exotenbrigade

De Exotenbrigade is in de loop van 2020 van start gegaan. In samenspraak met de gemeente is gekozen voor het fungeren als “ogen” voor de gemeente, bijvoorbeeld voor het melden van de Japanse duizendknoop. Verder is een aanval gedaan op de Amerikaanse rivierkreeft, die in Zeist-West veelvuldig voorkomt. . In 2021 wordt dit voortgezet. Ook de reuzenbereklauw wordt als speerpunt verder uitgeroeid: doel is om binnen een aantal jaren Zeist vrij van deze exoot te maken.



Moestuiniëren op school

Na een aantal jaren een financiële bijdrage te hebben geleverd vanuit SDZ wordt gekeken of de succesvolle inzet van de Moestuinjuf samen met de scholen in 2021 zelfstandig door kan gaan. De corona maatregelen zijn hierin wel beperkend.

Operatie Steenbreek

Vanuit de gemeente Zeist, team Beheer Openbare Ruimte, wordt een plan gemaakt om “operatie Steenbreek” meer aandacht te geven. Ook wordt er vanuit de gemeente ingezet op het verwijderen van zinloze verharding n.a.v. klimaatadaptatie/ voorkomen van hittestress. Komend jaar zal dit in samenwerking met SDZ verder vorm worden gegeven.



Plantenasiel

Er zijn inmiddels vier grote goed bezochte tuinplanten ruildepots die meermalen per week open zijn (onder voorbehoud van Corona beperkingen) en bemest worden door vrijwilligers. Deze locaties blijven in 2021 in bedrijf. Daarnaast worden op de Boswerf 1-2 x per jaar plantgerichte workshops voor kinderen gegeven tijdens de festivals die daar georganiseerd worden.

Goedlopende tuinplanten die in ruilkralen op verschillende adressen staan, worden verspreid over Zeist. In 2021 is het streven om uit te breiden naar 25 asielkralen.

De werkgroep zal ook in 2021 de goed bezochte Facebookpagina van het Plantenasiel Zeist onderhouden, evenals de eigen gebouwde website www.plantenasielzeist.nl en de informatiepagina op de website van Samen Duurzaam Zeist.



Zeist Zoemt Duurzaam

In navolging van het onderzoek naar “bijencorridors” door een aantal studenten van de LUW om bestaande natuurgebieden met elkaar te verbinden, heeft ZZD een bijenroute in de maak in Natuurpark De Brink. Hiermee hoopt ZZD de bewustwording onder de inwoners van Zeist te vergroten en de leefsituatie van de wilde bij te verbeteren. Er is contact gelegd met de Kinderboerderij en de Gemeente Zeist. ZZD verzorgt zodra dat weer kan in verband met corona een aantal wandelingen onder deskundige begeleiding.

Natuureducatie Zeist West

De initiatiefnemers Groene Makelaar, ODRU/Boswerf en Werkgroep Natuurlijk Zeist-West hebben als doel het opzetten van een netwerk Natuureducatie in Zeist West dat door de jaren heen zal groeien/zich ontwikkelt. Er blijkt vanuit verschillende kanten behoefte te zijn om diverse doelgroepen te informeren over de natuur- en cultuurhistorische kwaliteiten van de wijk. Uiteindelijk wil men diverse activiteiten gaan organiseren zoals buitenlesdagen, watersafari, natuurwaarnemingen, vleermuisexcursies, cultuurhistorische lezingen/wandelingen etc.



Bat IoT: meten vleermuizen activiteiten

Om het aantal vleermuizen te kunnen registreren inclusief hun gedrag is door studenten en coöperatief Meten-Natuurlijk het afgelopen jaar gestart om een Proof-of-Concept meetkastje te ontwikkelen. En om daarnaast de meetdata in een centrale database bij te houden. Hierbij maken we gebruik van het Internet Of Thingsnetwerk (IoT) dat in de gemeente beschikbaar is. De vleermuis is een beschermde diersoort. Om die reden wil dit burgerinitiatief graag fijnmazig en frequent de aanwezigheid van vleermuizen gaan meten, en zo inzichtelijk maken waar en wanneer er populaties vleermuizen waar te nemen zijn binnen de gemeente Zeist en hoe groot deze populaties zijn. Dit project is nog niet afgerond. In het voorjaar van 2021 hopen we de resultaten te ontvangen.



PIJLER 4: GEZONDE LEEFOMGEVING

Inleiding

Veel van de initiatieven in Pijler 4 hebben tot doel te agenderen en inwoners te begeleiden bij initiatieven om de gezonde leefomgeving in stand te houden of te verbeteren. We willen gezonde lucht in een gezonde, schone en groene leefomgeving zonder hittestress, zwerfafval en geluidsoverlast. Daarom willen we dat Zeistenaren vaker de fiets pakken in plaats van de auto en geen hout stoken zodat we gezondheidswinst behalen. Om overtuigend te laten zien wat het effect is van het eigen al dan niet duurzame gedrag en het effect daarvan op de samenstelling van de lucht wordt de luchtkwaliteit continu gemeten.

Wat is de kern van onze aanpak?

In Pijler 4 zijn allerlei initiatieven ontstaan door bewoners die in actie wilden komen, zoals het Snuffelfietsexperiment en de waterwachters, waar veel inwoners aan mee doen. Het versterken van ons netwerk (met organisaties zoals de provincie, het RIVM, HDSR, hoveniers in Zeist, de fietsersbond en NMU) maakt SDZ effectiever en krachtiger. In 2021 willen we voortborduren op deze lijn.

Wat gaan we doen in 2021?

Ook voor Pijler 4 heeft Corona de manier van werken veranderd: er wordt meer digitaal gedaan en daarmee wordt een nieuwe doelgroep aangesproken. Het webinar over de luchtkwaliteit in Zeist toonde dat er veel meer luisteraars waren dan er gewoonlijk op bijeenkomsten zijn en de informatieve uitzending wordt op YouTube nog steeds nageluisterd.

Voor 2021 hebben we de volgende plannen:

Groen dak/ sedumdaken.

Dit project wordt gecoördineerd in samenwerking met Sempergreen en drie lokale hoveniers en gaat ook in 2021 door. De succesvolle sedumdak-actie wordt geïntegreerd in een informatief en educatief initiatief om klimaatadaptatie te bevorderen, samen met Pijler 3 (Plantenasiel), de Boswerf en de gemeente (waterbeheer) en hoveniers. Met een kleine actie (film en fototentoonstelling) gaan we dit voorjaar een impuls geven aan het gestaag groeiende en bloeiende sedumdaken-project.

Samen Meten Aan Leefomgeving

We zijn blij dat Samen Meten Aan Leefomgeving (SMAL) nog door kan gaan met het meten van fijnstof. SMAL werkt nauw samen met de provincie (cofinanciering Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht), RIVM, KNMI en andere gemeenten in de provincie Utrecht.

Versterken community rondom luchtkwaliteit

De meetresultaten van het initiatief SMAL motiveren inwoners om vervolgstappen te zetten: hoe kunnen we omgaan met overlast van ongezonde lucht? Om tot een community rondom gezonde lucht te komen willen we bijvoorbeeld een meldpunt starten voor overlast en/of gesprekken faciliteren over hoe kunnen we *samen* onze leefomgeving gezonder maken.

Binnenshuis metingen.

Er is een werkgroep die onderzoekt of in het kader van de bewustwording van de luchtkwaliteit ook binnenshuis gemeten kan worden. Dit zal gedaan worden met (door deelnemers zelf aan te schaffen) specifieke luchtkwaliteitsmeters die met een open datastructuur werken zodat de data te koppelen is met het netwerk van SMAL. Dit zal de interesse voor de luchtkwaliteit in het algemeen zeker aanwakkeren en een stimulans geven om die gezonder te maken.

Waterwachters.

Een aantal inwoners monitoren periodiek het oppervlaktewater in hun directe omgeving. Dit project wordt gecoördineerd in samenwerking met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de verantwoordelijke ambtenaar van de gemeente. Het levert inzicht op in de stand van zaken rond het oppervlaktewater in Zeist en zorgt voor grotere betrokkenheid van inwoners bij het water in hun buurt.

Zeist op de fiets.

De werkgroep levert input aan de kaders voor de op te stellen Mobiliteitsvisie en denkt tezijner tijd graag mee over de uitwerking en toepassing. Door nieuwe routes prikkelt men inwoners om vaker de fiets te pakken.

Zwerfafval opruimen

Samen met Pijler 2 doet een groep uit Pijler 4 mee aan de zwerfafval-opruimacties: elke 1^e zaterdag van de maand, WorldCleanupDay en Zeist Opschoondag.

Het Fietsend meetnet /Snuffelfiets

Het experiment stopt in z'n huidige vorm in januari. Er komt een vervolg, waarbij ook de temperatuur wordt gemeten.

Nieuwe project ideeën

Voedselbos

Er is een idee gelanceerd om een voedselbos te ontwikkelen. Dat wordt samen met Pijler 2 en Pijler 3 op haalbaarheid onderzocht.

Hoofdstuk 3 ondersteuning

ACTIVATIETEAM

Doel/focus	indicator	hoe
Betrokkenheid inwoners Zeist verder vergroten	zowel # nieuwsbrieflezers als # actief betrokkenen vergroten (met resp 50 en 25)	5 films met nabespreking.
		Derde woensdag van de maand Duurzaam Café over een duurzaam onderwerp (online en zodra mogelijk offline bv in bibliotheek).
		Realiseren online/offline week: hoe pas je je aan aan klimaatverandering? I.s.m. initiatieven en anderen (groen dak, boswerf, afkoppelen etc).
		Realiseren Week van de Duurzaamheid Zeist in oktober.
		Social impact challenge ism Stadslab.
		Verbindend verduurzamen: aantal blogs en gesprekken.
		Bijdragen aan bijeenkomst voor Basisscholen en voor Voortgezet onderwijs.
		Bijdragen communicatie (maandelijks nieuwsbrief, website, social media) vanuit activatieteam.
het aantal en de impact van initiatieven verhogen met activatieacties op pijlniveau (focus gebieden)	1 laagdrempelige grotere bijeenkomst organiseren	Focus activatieteam bij pijler 1: klimaatgesprekken opvolgen met coachtraining en met buurtgesprekken (ism andere organisaties bv idee opvolgen van Samen Oplopen).
	3 nieuwe werkgroepen	Focus activatieteam bij pijler 2: circulaire economie handen en voeten geven; evt bijdrage aan plasticvrij leven via Afval 0.0; groen voedsel binnen SDZ beter verankeren.
	# aantal agenda activiteiten verhogen (tov 2020)	Focus activatieteam bij pijler 3: meer groepen aan SDZ binden (en link met klimaatadaptatie versterken)
		Focus activatieteam bij pijler 4: klimaatadaptatie handen en voeten geven (geveltuintjes, groene daken, afkoppelen etc); citizen science initiatieven helpen uitbouwen.
Versterken/professionaliseren pijlers en initiatieven	Zichtbare/herkenbare verbeteringen bij functioneren initiatieven op zeker 3 punten. Bijvoorbeeld: omgaan met vrijwilligers; vinden nieuwe vrijwilligers; communicatie; crowdfunding; financiering etc.	Een inspiratiesessie voor alle vrijwilligers tbv community building
		Individuele initiatieven versterken: contact leggen, analyse maken van interesses en opvolging geven door samen met activatieteam handvatten ontwikkelen.
		Minimaal 1x per jaar bijeenkomst per pijler met pijlerfacilitatoren en aangesloten werkgroepen om iedere pijler als een 'community' te laten functioneren.

COMMUNICATIE

Inleiding

Sinds november 2019 is een communicatiemanager actief voor Samen Duurzaam Zeist. Hij werkt samen met een aantal betrokken inwoners in het communicatieteam. Het communicatieteam heeft een eigen plan opgesteld voor 2021. In dit [jaarplan](#) is een beknopt overzicht opgenomen van de doelstellingen voor 2021.

Wat is de kern van onze aanpak?

Het communicatieteam vervult verschillende rollen:

1. Het ondersteunen van de verschillende initiatieven bij hun communicatie;
2. De communicatie over SDZ (zichtbaarheid van de beweging) en van overkoepelende activiteiten, zoals de Week van de Duurzaamheid, bijeenkomsten voor vrijwilligers, e.d.;
3. Het met communicatie ondersteunen van de activatiemanager bij de werving en activatie van deelnemers aan SDZ en bij de ontwikkeling van initiatieven in de door hen gewenste richting;
4. Het met communicatie activeren van inwoners en organisaties in Zeist om duurzamer te leven en de werken;
5. Het reflecteren op de uitvoering van de rollen 1 t/m 4 en het ondernemen van activiteiten ter verhoging van effectiviteit en efficiency.

Wat gaan we doen in 2021?

Projecten:

- Samenstellen communicatie-arrangementen met de initiatieven
- Experimenteren met social media advertising om bereik SDZ en aantal volgers te vergroten
- Voltooien verbetering website en toegankelijk maken conform WCAG 2.0
- Fysieke zichtbaarheid SDZ op een centrale plek door middel van een zuil
- Nieuwe flyer voor SDZ
- Ontwikkelen toolkit effectieve communicatie
- Realiseren privacyplan conform richtlijnen AVG
- Opvullen vacatures communicatieteam

Voortzetting reguliere werkzaamheden:

- 12 nieuwsbrieven Samen Duurzaam Zeist Actueel
- Onderhoud en beheer website
- Inzet social media voor berichten vanuit de initiatieven
- Vullen van de rubriek Duurzaam Denken – Duurzaam Doen van de Nieuwsbode
- Het aanreiken en bijhouden van communicatiehulpmiddelen voor de initiatieven
- Communicatie tbv activatie in afstemming met de activatiemanager